

ВПЛИВ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ В СУЧАСНОМУ СВІТІ

*Соколенко В.М., Єрошенко Г.А., Шевченко К.В., Павленко Г.П.
Полтавський державний медичний університет, Полтава*

Кожен день ми стикаємося з впливом різних чинників навколишнього світу. При цьому далеко не всі вони йдуть на користь нашому здоров'ю. З тих пір, як людство з'явилося на планеті земля, воно зуміло завдати їй величезної шкоди, що з кожним роком все більше і більше позначається на стані організму кожного окремого індивідуума. При цьому кожній людині під силу зробити так, щоб це негативне вплив був мінімальним [2]. У вигляді продуктів метаболізму рослин та мікроорганізмів, патогенних мікроорганізмів (віруси, бактерії, гриби тощо), отруйних речовин, комах та небезпечних для людини тварин. Забруднення навколишнього природного середовища негативно позначається на здоров'ї. Забруднене атмосферне повітря може стати джерелом проникнення в організм шкідливих речовин через органи дихання. Забруднена вода може містити хвороботворні мікроорганізми і небезпечні для здоров'я речовини. Забруднена ґрунт і ґрунтові води погіршують якість сільськогосподарських продуктів харчування це все без сумніву впливає на здоров'я людини, як біологічний компонент.

Здоров'я пов'язано із суспільними відносинами і «параметрами» зовнішнього середовища. Видова приналежність людини закріплена в спадковості і пов'язана з біологічною еволюцією [1]. Людина здавна розглядає навколишнє природне середовище в основному як джерело сировинних запасів (ресурсів), необхідних для задоволення своїх потреб. При цьому велика частина узятих від природи ресурсів повертається в природу у вигляді відходів. Основна частина цих відходів і забруднень утворюється в містах.

У містах по залізних і шосейних дорогах безперервно перевозять вантажі та людей. Усі види транспорту сильно забруднюють атмосферу вихлопними газами, що містять речовини, шкідливі для здоров'я людини.

У кожному сучасному місті в результаті життєдіяльності людей утворюється багато промислових і побутових відходів. Від звалищ, розташованих поблизу міст, на велику відстань поширюється неприємний запах. На звалищах розмножується велика кількість мух, мишей і щурів, які є переносниками різних хвороботворних бактерій. Діяльність людини призводить до постійного забруднення навколишнього природного середовища: атмосферного повітря, природних вод і ґрунтів.

Глобальною проблемою сьогодення це забруднення повітря, що обумовлено газоподібними речовинами, в інших – присутністю зважених часток. Газоподібні домішки включають різні сполуки вуглецю, азоту, сірки і вуглеводнів. Найбільш поширені тверді домішки – це частинки пилу і сажі.

До основних джерел забруднення повітря відносяться підприємства паливно-енергетичного комплексу, транспорт і промислові підприємства.

Якщо ж розглядати основні забруднювачі природних вод, то нафта і нафтопродукти, які надходять у воду в результаті природних виходів нафти в районах її залягання, нафтовидобутку, транспортування, переробки та використання в якості палива і промислової сировини.

Забруднення водного середовища відбувається при надходженні у водойми рідини, що стікає з оброблених хімікатами сільськогосподарських і лісових земель, і при скиданні у водойми відходів підприємств. Все це погіршує санітарно-гігієнічні показники якості води.

Стосовно ґрунтів, то це є метали та їх сполуки, радіоактивні елементи, а також добрива і пестициди (хімічні препарати, що застосовуються для боротьби з бур'янами).

Відомо, що під впливом навколишнього середовища в організмі людини можуть відбуватися передаються у спадок зміни (мутації). Постійне погіршення навколишнього середовища в кінцевому рахунку може привести до зниження захисних властивостей організму, який перестане опиратися різним захворюванням.

Люди у всьому світі приймають певні заходи по зменшенню шкідливих промислових викидів у навколишнє природне середовище, але цього покищо недостатньо. Кожна людина повинна і сама піклуватися про довкілля і своє здоров'я. Турбота про довкілля починається з власного будинку, вулиці, парку і т. д. Необхідно змінити своє споживацьке, агресивне ставлення до природи, замінити його турботою про збереження всього живого, брати участь в озелененні рідного міста чи населеного пункту.

Таким чином, здоров'я людини - це не тільки показник екологічного стану населеного пункту, а й найважливіше його слідство. Саме ця характеристика повинна визначати провідні напрямки по оптимізації якісних показників навколишнього середовища.

Література:

1. Шарлай Н. М. Вплив навколишнього середовища на здоров'я людини / Н. М. Шарлай // Біологічні медичні та науково – педагогічні аспекти здоров'я людини : міжнар. наук.-практ. конф., м. Полтава, 2018 р. – Полтава, 2018. – С.222–223.
2. Соколенко В. М. Життєдіяльність людини під впливом психічного навантаження / В. М. Соколенко, Н. М. Шарлай, С. А. Новописьменний // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXIX Каришинські читання), присвяченої розробкам моделей підготовки майбутнього вчителя до педагогічної діяльності в Новій українській